

TÜRKİYE'DE

GENÇLERİN

SİYASAL TEMSİLİ

EYLÜL/2020

HAZIRLAYAN: ARAYÜZ KAMPANYASI EKİBİ

İÇİNDEKİLER

03	AMAÇ	11	YAŞANILAN COĞRAFİ BÖLGE
04	HAKKIMIZDA	12	YAŞ ARALIĞI
05	GİRİŞ	13	GELİR DURUMU
07	METODOLOJİ	14	YÖNETİCİLER TARAFINDAN TEMSİL
11	VERİLER	16	MİLLETVEKİLLERİ TARAFINDAN TEMSİL
24	İLETİŞİM	19	YERELDE GENÇ TEMSİLİ
		21	ÜLKE GENELİNDE GENÇ TEMSİLİ

“Bu araştırma, 18-29 yaş aralığındaki gençlerden geri bildirimler toplayarak Türkiye’de gençlerin siyasi temsili hakkında bir veri oluşturmayı amaçlamaktadır. Gençlerin siyasi temsili taleplerini seslendirme ve bu taleplerin doğrudan katılım ile gerçekleştirilmesinin en ideal yoludur. Araştırmada edinilen veriler gençlerin siyasi temsiline dikkat çekmek ve ilgili kurumların faydalanması amacıyla kamuoyuyla paylaşılmıştır.”

HAKKIMIZDA

Arayüz Kampanyası Türkiye'de genç temsilinin yetersiz olduğunu düşünen ve ulusal meclisten belediye meclislerine kadar birçok noktada gençlere söz hakkı verilmesi gerektiğinin farkında olan bir grup genç tarafından yürütölen bir inisiyatiftir.

Amacı çeşitli anket ve raporlarla ölkemizde genç temsiline vurgu yapmak ve gidişatı gençlerin bakış açısından resmetmek; sivil toplumun gücünü kullanarak gençlerin sorunlarına uzun soluklu ve etkili çözüm önerileri getirmektir.

GİRİŞ

Modern dünyada işleyişin devam etmesi adına aslında birçok noktada işlerimizi devrederek yaşamımızı sürdürürüz. Zira artık hayatta kalmak adına ihtiyaç olarak gördüğümüz gereksinimleri tek başımıza karşılayabileceğimiz bir ortam kalmamıştır. İnsanların bu şekilde gelişimini göz önüne aldığımızda “toplumu yönetme” ve “düzeni sağlama” işlemlerini de aslında biz başkalarına devrederiz. Bizleri “temsil” edecek olan bu görevliler demokratik yol ve yöntemlerle seçilerek seçmen ile bir anlaşma içerisine girerler. Onların ihtiyaçlarını, gündemlerini ve faydalarını düşünerek onlar adına hareket etme olayına artık bizler temsil demekteyiz.

Yönetenlerin seçilmesi ve onların belirli çerçeveler çizilerek o çerçeveler dahilinde işleyişi yürütmesinde temsil oldukça önem arz eden bir mekanizma haline gelmiştir. Temsilin siyasi temsil ayağında adına kararlar alma ve idarede söz hakkı bulundurma gibi durumlardan dolayı her kesimin temsil edilebiliyor olması önem arz etmektedir. Toplumsal olarak sosyoekonomik sınıfların, etnik kimliklerin, dini görüşlerin ve insanların kendilerini bir arada tanımlamalarına fırsat verecek birçok genel grubun temsili dikkat edilmesi gereken bir noktadır. Bu bağlamda gençler de toplumda oluşturulan ve temsile ihtiyaç duyan gruplardan biridir.

Özellikle ülkemizde nüfus dağılımında payına bakıldığında genç temsili daha da önem kazanmaktadır. Türkiye’de gençlerin temsiline önemine geçmeden önce genel bir gençlik tanımı çizmekte fayda var. Birleşmiş Milletler, istatistiksel amaçlar doğrultusunda ‘gençleri’ 15 ila 24 yaşları arasındaki kişiler olarak tanımlamaktadır. Bu tanım Uluslararası Gençlik Yılı (1985) hazırlıkları sırasında yapılmış ve Genel Kurul tarafından onaylanmıştır (bkz. A/36/215 ve 36/28, 1981 sayılı karar). Günümüz dünyasında, genç nüfusu hiç olmadığı kadar yüksek durumda. Tüm dünya nüfusunun 1,2 milyarını gençler oluşturmaktadır. Bu rakam global nüfusun yaklaşık olarak %16’sına tekabül etmektedir. Bir başka deyişle her 6 kişiden 1’i gençtir. Ülkemizde de genç nüfus oranı dünya geneliyle paralellik göstermektedir. Türkiye nüfus yaş ortalaması 2019 yılı itibarıyla 28,8’dir yani nüfusun yarısı 28,8 yaşından küçüktür. 15-24 yaş arası ise yaklaşık 13 milyonluk bir nüfus vardır ki bu oranda yine yaklaşık %16’ya tekabül

etmektedir. (Genç Temsili Hakkında Bilgi Notu, Arayüz Kampanya) Bu nedenle genç temsili ülkemizde özellikle dikkat etmemiz gereken bir noktadır. Genç temsiline önemini daha iyi anlatmak adına ise çeşitli araştırmaları incelemek faydalı olacaktır. Konda Araştırma tarafından yapılan “Gençlerde 10 yılda ne değişti?” araştırmasını örnek olarak aldığımızda gençlerin isteklerinin tahmin etmek için zor olduğunu gayet net bir şekilde anlayabileceğiz. Gençlerin ihtiyaçlarını tahmin etmek yerine onların temsiline imkân vererek içlerinde olan kişilerin bunları yansıtması çok daha sağlıklı bir yol ve yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tüm bunların yanı sıra gençlerin, potansiyel ömürleri göz önüne alındığında, alınan kararlardan en çok etkilenecek olan kesim olacağını söyleyebiliriz. Bu nedenle kendi geleceklerine etki edecek kararlar sırasında görüş belirtebilecek bir konumda olmaları oldukça önemlidir.

METODOLOJİ

Araştırma için 13 soruluk bir anket hazırlanmıştır. Bu anket ile hedeflenen katılımcıların demografik verilerine erişmek ve siyasi temsil konusundaki fikirlerine ulaşmak olmuştur. Hazırlanan anket çeşitli çevrimiçi mecralardan öğrencilere ulaştırılmış, çalışmalar kapsamında 18-29 yaş aralığında 393 genç ile görüşülmüştür.

Seçenekler	1	2	3	4	5	6	7
Yaşanılan Coğrafi Bölge	Marmara 260	İç Anadolu 51	Ege 28	Akdeniz 24	Karadeniz 23	Doğu Anadolu 5	Güneydoğu Anadolu 2
Yaş Aralığı	18-22 Yaş 296	23-25 Yaş 65	26-29 Yaş 30	Cevapsız 2			
Gelir Durumu	Orta Gelir 314	Alt Gelir 55	Üst Gelir 24				

Demografik Veriler Tablosu

Araştırmanın verileri Arayüz Kampanyasının hazırladığı 'Türkiye'de Gençlerin Siyasi Temsili Anketi' kullanılarak elde edilmiştir. Anket demografik verilere odaklanan seçenekli üç soru ve siyasal temsile yönelik 0'dan 100'e kadar derecelendirilmiş 9 soru ve yine siyasal temsile yönelik seçenekli bir soru olmak üzere 13 sorudan oluşmaktadır.

1. Hangi bölgede yaşamaktasın?

- Akdeniz Bölgesi
- Doğu Anadolu Bölgesi
- Ege Bölgesi
- Güneydoğu
- Anadolu Bölgesi
- İç Anadolu Bölgesi
- Karadeniz Bölgesi
- Marmara Bölgesi

2. Hangi yaş aralığındasın?

- 18-22
- 23-25
- 26-29

3. Kendinizi hangi gelir grubuna ait olarak ifade edersiniz?

Alt Gelir Grubu (2500 TL altı)

Orta Gelir Grubu (2500-8000 TL arası)

Üst Gelir Grubu (8000 TL üstü)

4. Yöneticiler tarafından temsil edilmek senin için ne kadar önemli? (0'dan 100'e kadar)

5. TBMM'de görev yapan vekillerin içinde bir grup vekilin seni bir genç olarak yeteri kadar temsil ettiğini düşünüyor musun (Siyasi görüşlerden bağımsız olarak)? (0'dan 100'e kadar)

6. Genç Temsili amacıyla partiler tarafından kontenjan ayrılan ve bu maksatla seçilen vekillerin, bir genç olarak seni temsil edebildiklerini düşünüyor musun? (0'dan 100'e kadar)

7. Genç temsili amacıyla partiler tarafından kontenjan ayrılarak seçilen vekillerin senin bir genç olarak yaşadığın ve gençliği ilgilendiren "kültürel, ekonomik ve siyasal kaygıları" taşıdıklarını düşünüyor musun? (0'dan 100'e kadar)

8. Bir genç olarak, Türkiye'de genç temsilinin ne kadar sağlıklı/işlevsel olduğunu düşünüyorsun? (0'dan 100'e kadar)

9. Devletin gençlik için kurduğu kurumların (Gençlik Bakanlığı, Gençlik Politikaları Başkanlığı ve benzeri) genç ya da gençlik olarak yaşadığın yahut yaşayabileceğin sorunları senin için öngörerek ortadan kaldırmaya yetkin olduklarını düşünüyor musun? (0'dan 100'e kadar)

10. Belediye meclisinin seni temsil etmesi önemli mi?

Evet, önemli

Hayır, önemsiz

Fikrim yok

11. Bir genç olarak Türkiye'de genç temsilinin yeterli olduğunu hissediyor musun? (0'dan 100'e kadar)

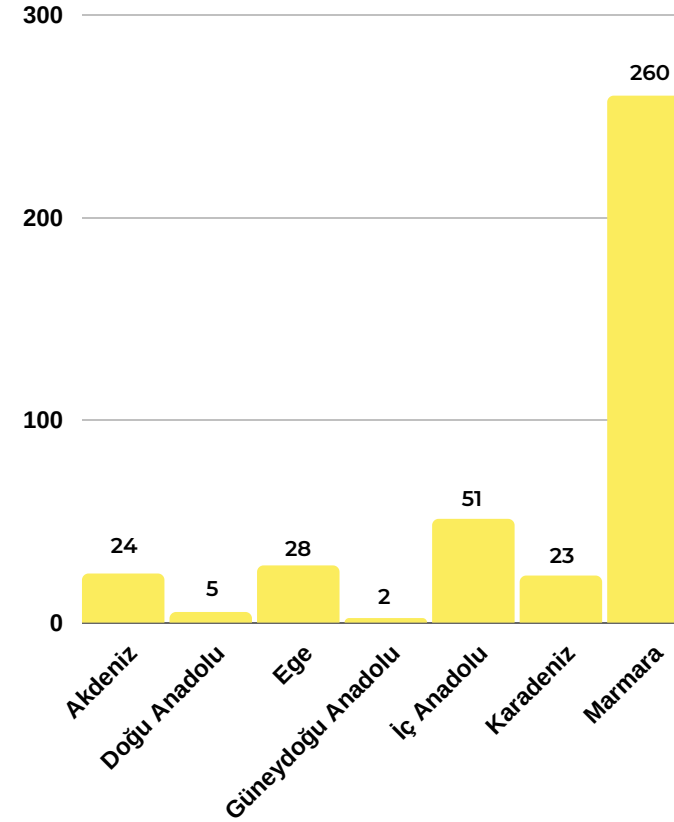
12. Herhangi bir siyasi partinin gençlik çalışmaları seni kapsıyor mu? (0'dan 100'e kadar)

13. Yaşadığın şehrin gençlik meclisleri ne kadar işlevsel? (0'dan 100'e kadar)

VERİLER

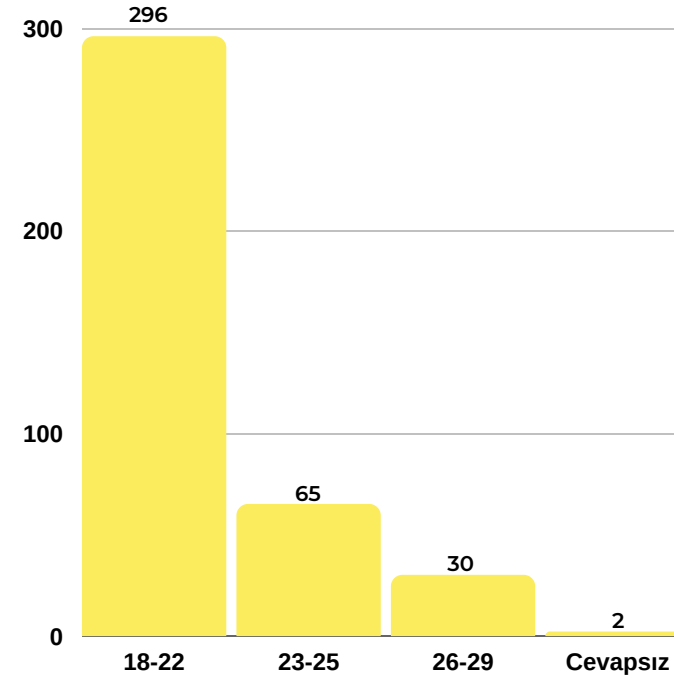
Yaşanılan Coğrafi Bölge

Çalışmaya katılan gençlere yaşadıkları coğrafi bölge sorulduğunda %66,15 ile büyük çoğunluğunun Marmara Bölgesi'nde yaşadığı, en düşük oranın ise %0,5 ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde olduğu görülmüştür.

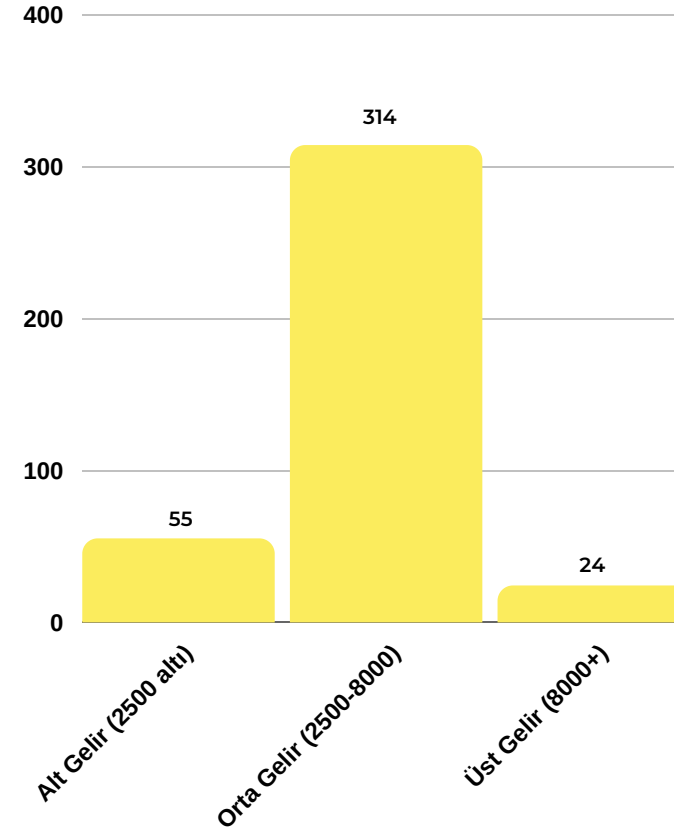
Yaş Aralığı

Anketin hedef kitlesi 18-29 yaş aralığındaki gençlerdir. Katılımcılara ait oldukları yaş aralığı sorulduğunda %75,31'inin 18-22 yaş aralığında, %16,53'sinin 23-25 yaş aralığında, %7,63'inin ise 26-29 yaş aralığında olduğu görülmüştür. Katılımcıların %0,5'i (2 katılımcı) bu soruyu yanıtızsız bırakmayı tercih etmiştir.

Gelir Durumu

Katılımcılara kendilerini hangi gelir grubuna ait olarak ifade ettikleri sorulduğunda %79,89'u kendilerini 'Orta Gelir Grubu'nda gördüklerini belirtmişlerdir. Kendini 'Alt Gelir Grubu'nda gören katılımcıların oranı %13,99 iken kendini 'Üst Gelir Grubu'na ait gören katılımcıların oranı ise %6,1 olmuştur.

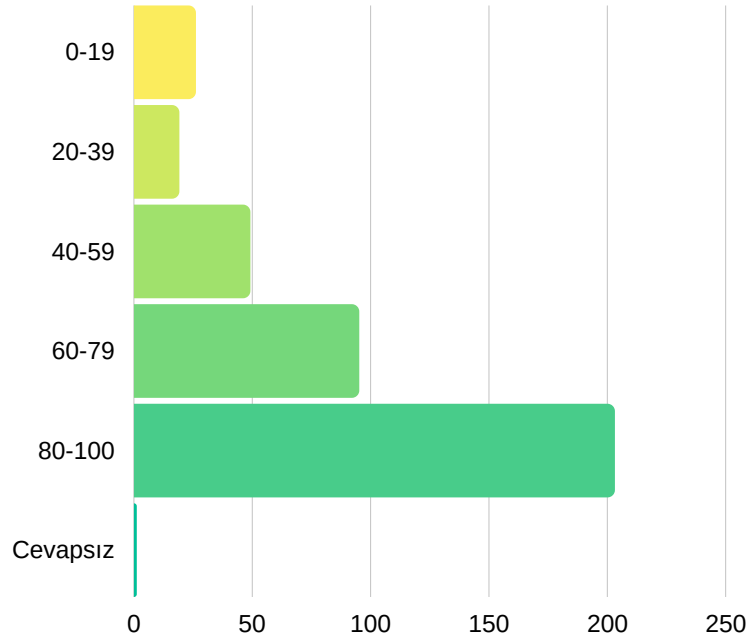
Yöneticiler Tarafından Temsil

Gençlerin en önem verdiği başlıklardan biri yöneticiler tarafından temsildir. “Yöneticiler tarafından temsil edilmek sizin için ne kadar önemli?” sorusuna katılımcılar tarafından verilen ortalama cevap 73.78 olmuştur.

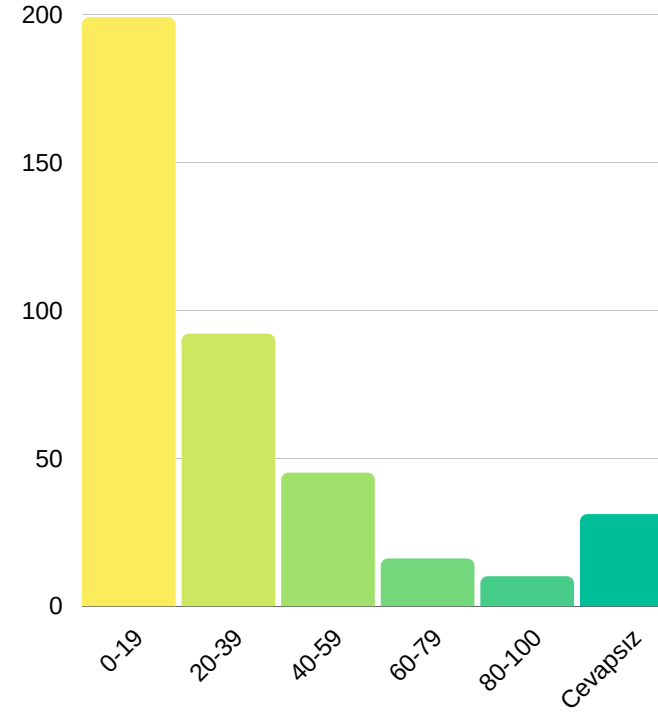
Katılımcıların %32,06’sı (126 katılımcı) bu açık uçlu soruya 100 değerini vererek bunu göstermiştir. Ayrıca %9,66’sının (38 katılımcı) verdiği değer de 89-100 aralığındadır.

Bu başlık altında sorulan ikinci soru ise “Devletin gençlik için kurduğu kurumların (Gençlik Bakanlığı, Gençlik Politikaları Başkanlığı ve benzeri) genç ya da gençlik olarak yaşadığınız yahut yaşayabileceğiniz sorunları sizin için öngörerek ortadan kaldırmaya yetkin olduklarını düşünüyor musun?” sorusudur. Katılımcıların 159’u (%40,45) bu soruya 0’dan 10’a kadar değerler verirken 90’dan 100’e kadar değer veren katılımcıların sayısı 7’dir (%1,78).

Bu soruya verilen ortalama değer 20.94 olmuştur.

“Yöneticiler tarafından temsil edilmek sizin için ne kadar önemli?” sorusunun dağılım grafiği

“Devletin gençlik için kurduğu kurumların (Gençlik Bakanlığı, Gençlik Politikaları Başkanlığı ve benzeri) genç ya da gençlik olarak yaşadığın yahut yaşayabileceğin sorunları senin için öngörerek ortadan kaldırmaya yetkin olduklarını düşünüyor musun?” sorusunun dağılım grafiği

Milletvekilleri Tarafından Temsil

Bu başlıktaki verilere bakıldığında gençlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil edilmede hayal kırıklığı yaşadığı görülmektedir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu bir genç olarak mecliste yeterince temsil edilmedikleri kanaatindedir. Katılımcıların %29,77'si (117 katılımcı) *“TBMM'de görev yapan vekillerin içinde bir grup vekilin seni bir genç olarak yeteri kadar temsil ettiğini düşünüyor musun (Siyasi görüşlerden bağımsız olarak)?”* sorusuna 0 değerini vermiştir. Aynı soruya 90'dan 100'e kadar değer veren katılımcıların sayısı 0 iken 80'den 89'a kadar değer veren katılımcıların sayısı ise sadece 2'dir.

Bu soruya gençler tarafından verilen ortalama cevap 14.84 olmuştur.

Bu başlık altında ayrıca genç milletvekillerini odak alarak iki soru daha sorulmuştur.

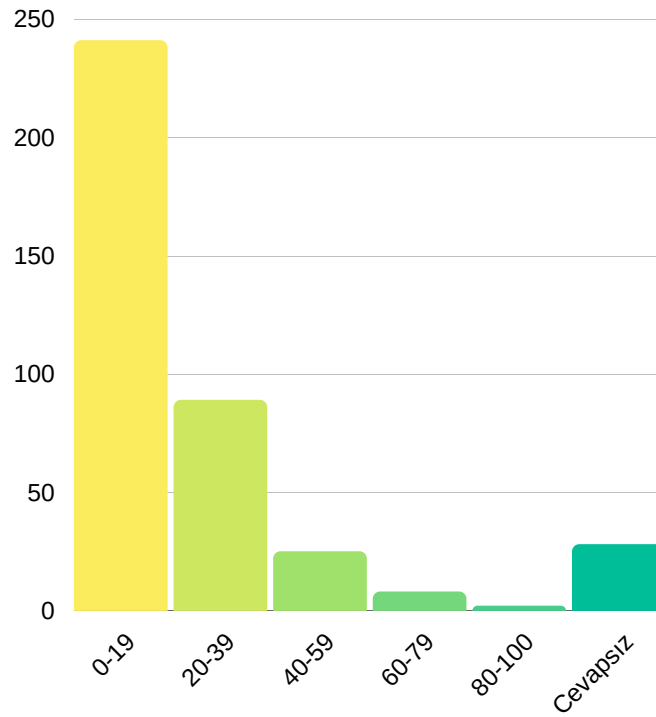
“Genç Temsili amacıyla partiler tarafından kontenjan ayrılan ve bu maksatla seçilen vekillerin, bir genç olarak seni temsil edebildiklerini düşünüyor musun?” sorusuna 90'dan 100'e kadar değer veren katılımcıların sayısı sadece 6 (%1,52) iken 0'dan 10'a kadar değer veren katılımcıların sayısı 197 (%50,12) olmuştur.

Katılımcılar tarafından bu soruya verilen ortalama cevap 17.28'dir.

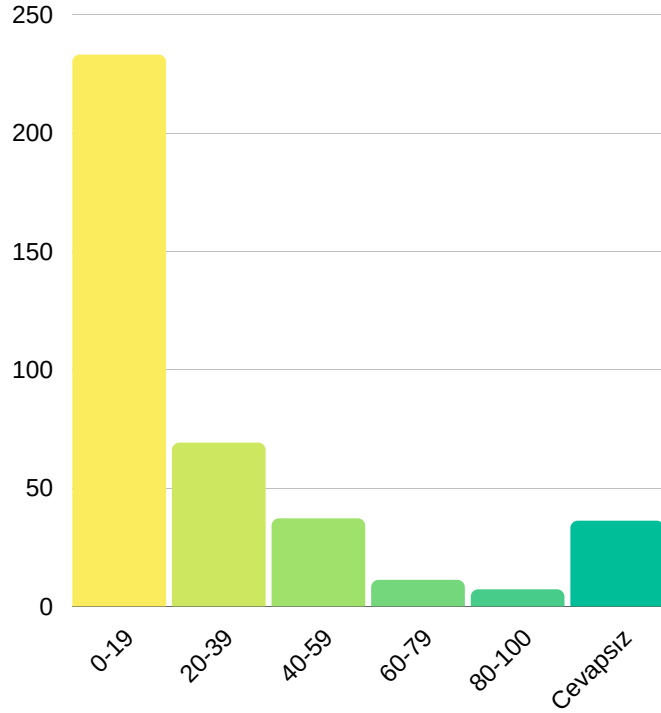

“Genç temsili amacıyla partiler tarafından kontenjan ayrılarak seçilen vekillerin senin bir genç olarak yaşadığın ve gençliği ilgilendiren "kültürel, ekonomik ve siyasal kaygıları" taşıdıklarını düşünüyor musun?” sorusuna 90'dan 100'e kadar değer veren katılımcıların sayısı sadece 4 (%1,01) iken 0'dan 10'a kadar değer veren katılımcıların sayısı 153 (%38,93) olmuştur.

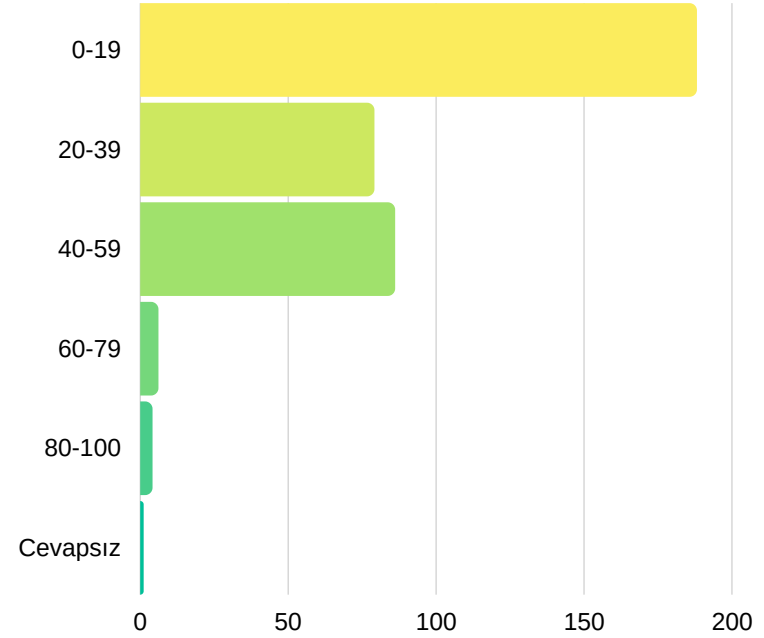
Bu soruya gençler tarafından verilen ortalama cevap 22.16 olmuştur.

“TBMM'de görev yapan vekillerin içinde bir grup vekilin seni bir genç olarak yeteri kadar temsil ettiğini düşünüyor musun (Siyasi görüşlerden bağımsız olarak)?” sorusunun dağılım grafiği

"Genç Temsili amacıyla partiler tarafından kontenjan ayrılan ve bu maksatla seçilen vekillerin, bir genç olarak seni temsil edebildiklerini düşünüyor musun?" sorusunun dağılım grafiği

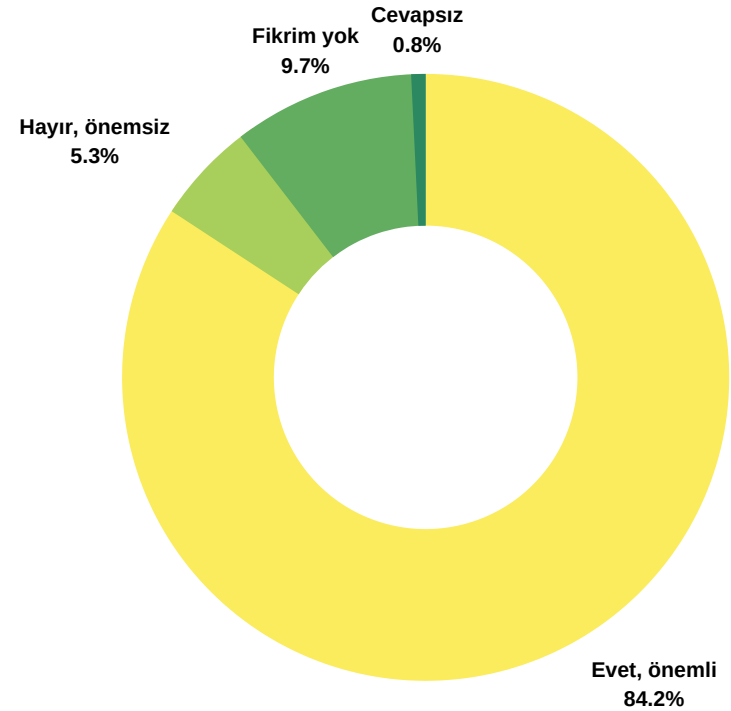

"Genç temsili amacıyla partiler tarafından kontenjan ayrılarak seçilen vekillerin senin bir genç olarak yaşadığın ve gençliği ilgilendiren "kültürel, ekonomik ve siyasal kaygıları" taşıdıklarını düşünüyor musun?" sorusunun dağılım grafiği

Yerelde Genç Temsili

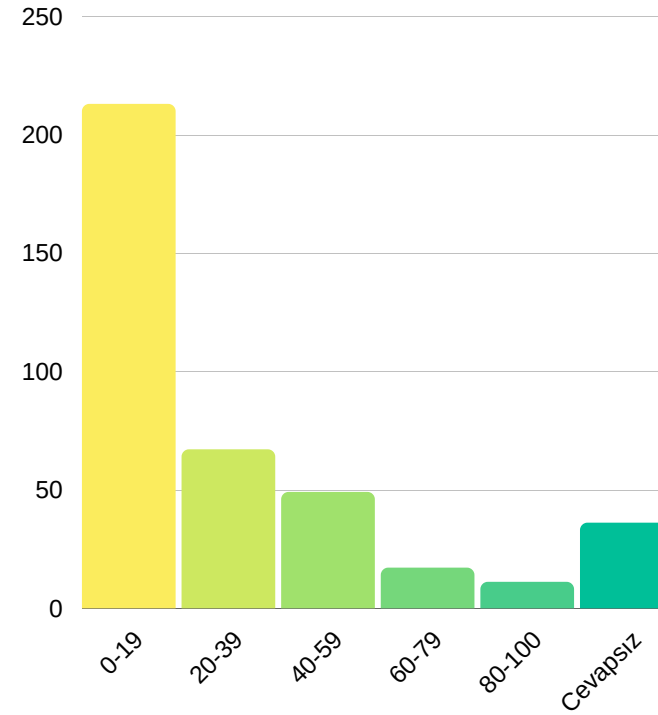
Katılımcılara yerel yönetimlerde genç temsili başlığı altında iki soru yöneltilmiştir.

Çoktan seçmeli “Belediye meclisinin seni temsil etmesi önemli mi?” sorusuna katılımcıların verdiği cevapların dağılımı aşağıdaki grafikte görülebilir. Katılımcıların 331’i Evet, önemli yanıtını, 38’i Fikrim yok seçeneğini ve 21’i Hayır, önemsiz şıkkını seçerken 3 katılımcı soruyu cevapsız bırakmayı tercih etmiştir.

Katılımcılara yöneltilen “Yaşadığın şehrin gençlik meclisleri ne kadar işlevsel?” sorusuna 90'dan 100'e kadar değer veren katılımcıların sayısı 8 (%2.03) iken 0'dan 10'a kadar değer veren katılımcıların sayısı 165 (%41,98) olmuştur.

Bu soruya verilen ortalama yanıt 21.15'tir.

"Yaşadığın şehrin gençlik meclisleri ne kadar işlevsel?" sorusunun dağılım grafiği

Ülke Genelinde Genç Temsili

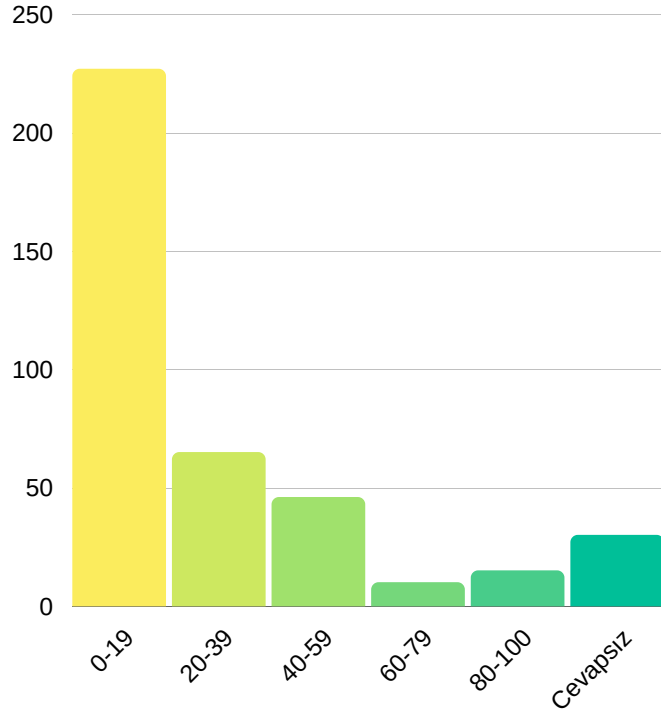
Araştırmanın bir bölümünde de katılımcıların ülke genelinde gençlerin siyasi temsiline yönelik sorulara yanıt vermeleri beklenmiştir.

“Bir genç olarak, Türkiye’de genç temsiline ne kadar sağlıklı/işlevsel olduğunu düşünüyorsun?” sorusuna 0 değerini veren katılımcı sayısı 90 (%22,9) ve 0’dan 10’a kadar değer veren katılımcıların sayısı 171 (%43,51) iken 90’dan 100’e kadar değer veren katılımcıların sayısı 9 (%2,29) olmuştur.

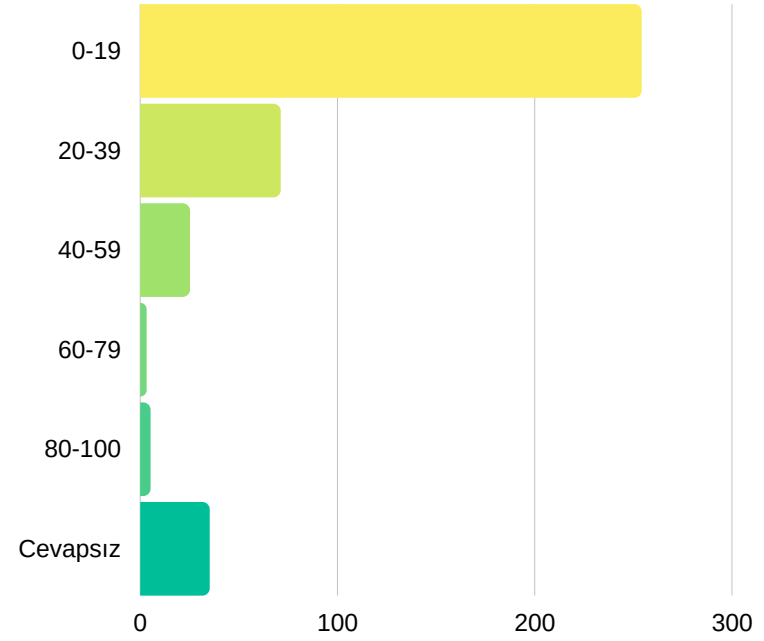
Katılımcılar tarafından bu soruya verilen ortalama cevap 20.7’dir.

Yine bu başlık altında sorulan bir diğer soru da *“Bir genç olarak Türkiye’de genç temsiline yeterli olduğunu hissediyor musun?”* sorusudur. Bu soruya 80’den 100’e kadar değer veren katılımcıların sayısı 5 (%1,27) iken 0’dan 10’a kadar değer veren katılımcıların sayısı 209 (%53,18) olmuştur.

Bu soruya verilen ortalama cevap 13.63’tür.

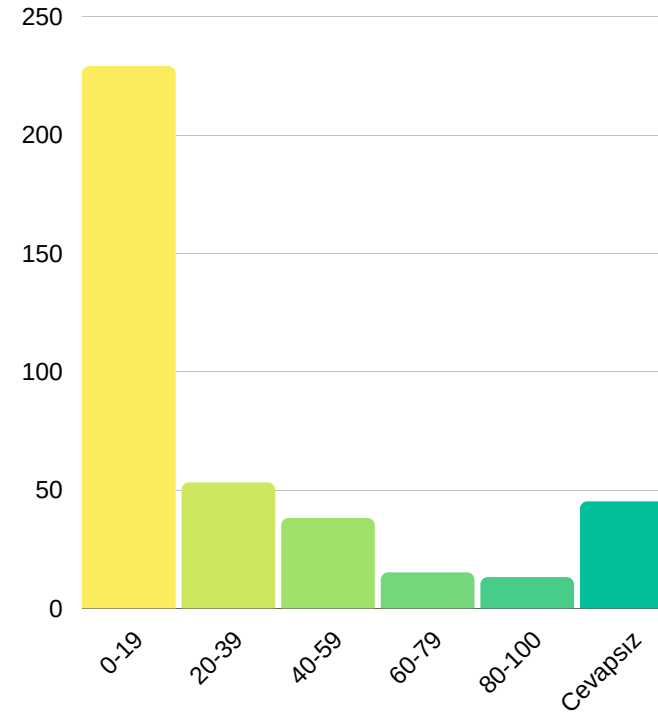
"Bir genç olarak, Türkiye'de genç temsilinin ne kadar sağlıklı/işlevsel olduğunu düşünüyorsun?" sorusunun dağılım grafiği

"Bir genç olarak Türkiye'de genç temsilinin yeterli olduğunu hissediyor musun?" sorusunun dağılım grafiği

Katılımcılara "Herhangi bir siyasi partinin gençlik çalışmaları seni kapsıyor mu?" sorusu sorulduğunda 90'dan 100'e kadar değer veren katılımcı sayısı 9 (%2,29) iken 0'dan 10'a kadar değer veren katılımcıların sayısı 198 (%50,38) olmuştur.

Katılımcıların bu soruya verdiği ortalama değer 18.35'tir.

"Herhangi bir siyasi partinin gençlik çalışmaları seni kapsıyor mu?" sorusunun dağılım grafiği

ARAYUZKAMPANYASI.ORG

"Gençlik için"

Instagram: arayuzkampanya

Twitter: @arayuzkampanya

e-posta: arayuzkampanya@gmail.com